

podala Věra S. rekurs, tvrdíc, že jde nejvýše o soukromou zápůjčku danou Václavu Š., která nebyla řádně doložena. Rekurní soud odmítl v té příčině rekurs, odůvodniv to tím, že stěžovatelka není dědičkou a že není proto účastnicí tohoto pozůstalostního řízení a není tudíž oprávněna činit námitky proti zařazení shora uvedené částky do pasiv pozůstalosti. Věra S. není sice v tomto pozůstalostním řízení dědičkou, ale že je v něm jako fideikomisární substotutka účastnicí, o tom nelze pochybovati hledíc na ustanovení §§ 95, odst. 2, a 150 nesp. pat. a § 6 zák. č. 100/1931 Sb. z. a n. Má přece zájem na tom, aby pozůstalostní inventář, jehož součástí jsou také pozůstalostní dluhy, byl řádně sepsán. Byl proto její rekurs v té příčině neprávem odmítnut a rekursní soud musí o něm věcně rozhodnouti.

V ostatním však dovolací rekurs není oprávněn.

První soud zařadil do aktiv pozůstalosti též ideální polovinu role č. p. 397/1 v V. L. Dovolací stěžovatelka vytýká jako zmatečnost podle § 41, odst., písm. g), zák. č. 100/1931 Sb. z. a n., že nebyla o tom slyšena. Tato okolnost však nedotkla se nijak jejích zájmů, když ona ideální část uvedeného pozemku do jmění pozůstalostního pojata byla. V té příčině je její rekurs a dovolací rekurs pouhou svévolí.

Čís. 17276.

Odpovědnost za škody způsobené provozem motorového vozidla (zák. č. 162/1908 ř. z.).

Za účinnosti zák. č. 198/1932 Sb. z. a n. jest ve vztahu k tomu, kdo se domáhá nároku na náhradu škody podle ustanovení uvedeného automobilového zákona č. 162/1908 ř. z., pokládati za provozovatel (§ 1, odst. 3, autom. zák.) majitele koncese k dopravě osob a nákladů motorovým vozidlem, třebaš přenechal koncesované motorové vozidlo k provozování dopravy na svou koncesní listinu jiné osobě. Tato osoba je solidárně odpovědná za škodu vzniklou provozem motorového vozidla jako spoluprovozovatelka dopravy.

(Rozh. ze dne 23. listopadu 1938, Rv I 2286/37.)

Srov. rozh. č. 10645 Sb. n. s.

Žalobě, kterou se žalobce domáhal na žalovaných »L. dopravě«, společnosti s ručením omezeným v P., Františku P. a Rudolfu H., šoferu, náhrady škody, vyhověly soudy všech tří stolic, nejvyšší soud z těchto

důvodů:

Neprávem napadá dovolatelka »L. autodoprava« odvolací rozsudek dovolacím důvodem podle § 503, č. 4 c. ř. s., vytýkajíc, že otázka jejího pasivního oprávnění ve sporu, na kterou oba nižší soudy odpověděly kladně, byla po právní stránce nesprávně posouzena.

Podle zjištění nižších soudů byl v době škodné události vlastníkem automobilu, který řídil dovolatel Rudolf H. a jímž byla způsobena žalobci škoda uplatňovaná podle § 1 zák. č. 162/1908 ř. z., dovolatel František P., zakoupiv ono vozidlo od závodů »Tatra«; František P. neměl v té době povolenou koncesi pro automobilovou dopravu — o kterou však již zažádal — a jezdil proto zatím na koncesi dovolatelky »L. autodopravy«, která se své koncese vzdávala, bude-li udělena Františku P. Oba nižší soudy dospěly z uvedeného zjištění k úsudku, že dovolatelka »L. autodoprava« byla proto provozovatelkou automobilové dopravy ve smyslu § 1, odst. 3 zák. č. 162/1908 ř. z. a že je tudíž pasivně oprávněna k žalobě na náhradu škody způsobené žalobci spolu s vlastníkem automobilu a jeho řidičem. Pasivní oprávnění popírá pouze dovolatelka »L. autodoprava«. Dovojuje, že podle § 1, odst. 3, autom. zák. je provozovatelem pouze ten, kdo vykonává provoz na svůj účet a nebezpečí, a že má význam jen faktický stav provozu, nikoli stav fiktivní. Že je tedy bez významu, zda František P. provozoval automobilovou dopravu na koncesi »L. autodopravy«, poněvadž porušení předpisů o provozování koncese může mít pouze následky živnostenskopolicijní, nemůže však mít vlivu na poměry soukromoprávní, které upravuje § 1, odst. 3, autom. zák.

Dovolatelka má tu zřejmě na mysli rozhodnutí nejvyššího soudu č. 10645 Sb. n. s.; přehlíží však, že vzpomenuté rozhodnutí řešilo náhradu škody ze škodné události, k níž došlo před účinností zákona č. 198/1932 Sb. z. a n. Příklad nyní řešený je posuzován i s hlediska ustanovení naposledy uvedeného zákona, za jehož účinnosti k nehodě došlo. Nelze s ní pak souhlasiti.

Podle § 27 uved. zák. o dopravě motorovými vozidly má koncesní listina obsahovati také počet a druh motorových vozidel, údaj o vlastní váze, o přípustném nákladu a největším osovém tlaku vozu; koncese se podle toho vztahuje vždy k určitému motorovému vozidlu, jímž se provozuje autodoprava a jímž může býti také škoda způsobena. Dovolatelka »L. autodoprava« převedla podle zjištění nižších soudů provoz automobilu P 26041 uvedeného ve své koncesní listině, ponechávajíc vozidlo v ní dále, na spolužalovaného Františka P., jenž dále jízdu tímto automobilem provozoval; také v době škodné události se tímto autem provozovala automobilová doprava právě v rámci koncese »L. autodopravy«, která tehdy byla udělena jen jí také pro provoz tohoto automobilu. Dopravu koncesovanými motorovými vozidly uvedl však sam řešený zákon přímo ve vztah s náhradní povinností z provozu motorových vozidel, užívaných v této živnosti. Ustanovuje totiž § 8, zák. ze dne 23. prosince 1932, č. 198 Sb. z. a n., že je koncesionář povinen k zajištění svých závazků, plynoucích z odpovědnosti z provozu motorových vozidel, užívaných v této živnosti, sjednati pojištění u některé pojišťovny, připuštěné k provozování obchodů v republice Československé. Tímto ustanovením zákona o dopravě motorovými vozidly mělo býti právě zajištěno, aby osobám, které by měly při provozu koncese dopravy motorovými vozidly nárok na náhradu škody podle ustanovení

automobilového zákona, se skutečně také dostalo náhrady, kterou jim přiznává automobilový zákon. A proto také podle § 8, odst. 3, uved. zák. nesmí býti vydána koncesní listina, dokud žadatel neprokáže, že sjednal takové pojištění; podle § 7, odst. 3, uved. zák. také nesmí žadatel, dokud neobdržel pravoplatně koncesní listinu, započítati s provozem dopravy a podle § 7, odst. 4, uved. zák. není dovolen převod koncese, která je oprávněním osobním, na jinou osobu. Již z uvedených předpisů je zřejmé, že za účinnosti zákona č. 198/1932 Sb. z. a n. jest za provozovatele dopravy ve smyslu § 1, odst. 3, autom. zák., na jehož účet a nebezpečí se doprava koncesovaným vozidlem provozuje, pokládati koncesionáře dopravy podle zákona prve dotčeného. Jeho povinností k náhradě škod vzešlých provozem motorového vozidla se proto nemůže dotknouti ani ujednání, k němuž došlo mezi »L. autodopravou« a Františkem P., podle něhož dosavadní koncesionářka-provozovatelka »L. autodoprava« přenechala na svou koncesní listinu provozovati Františka P. dopravu automobilem č. P 26041, zůstávajíc však jako koncesionářka dále pojištěna pro provoz tímto automobilem, majíc tudíž sama na zřeteli risiko spojené pro ni s jeho provozem. Jiný výklad vedl by k obcházení shora dotčených předpisů č. 198/1932 Sb. z. a n., jimiž právě měl býti zabezpečen nárok osob poškozených z provozu motorovými vozidly obligatorním pojištěním provozovatelů koncesované dopravy automobilové. Podle § 15 zák. č. 198/1932 Sb. z. a n. jest však takové ujednání zakázané a právně neúčinné. Zůstala proto dovolatelka dále provozovatelkou automobilové dopravy ve vztahu k žalobci jako osobě, která má nárok na náhradu škody podle ustanovení automobilového zákona. Ujednání mezi ní a Františkem P. má po tu dobu, dokud autodopravní koncese, vztahující se i na sporné motorové vozidlo v ní uvedené, nebude řádně podle oněch předpisů udělena spolužalovanému Františku P. a dokud on oním motorovým vozidlem provozuje jízdu na dovolatelčinu koncesi, se zřetelem na škody dopravní, jen ten význam, že i on sám je spoluprovozovatelem dopravy s koncesionářkou »L. autodopravou«, s níž společně jde provoz na jejich účet a nebezpečí, a je proto i on odpovědný.

Č. 17277.

Trhová smlouva o zabrané půdě není právním důvodem k nabytí ani knihovního ani naturálního vlastnictví k zabraným pozemkům, nebyla-li schválena státním pozemkovým úřadem (nyní ministerstvem zemědělství).

K platnosti ujednání neschváleného kupitele zabrané půdy s jejím vlastníkem, že zaplatí kupitel vlastníku určitou částku a obstará na svůj náklad vše potřebné k odprodeji zabraných pozemků různým přídělcům označeným státním pozemkovým úřadem a že vše jde na jeho účet, se nevyžaduje schválení řečeného úřadu.

(Rozh. ze dne 23. listopadu 1938, Rv I 110/38.)